

Strípky z minulosti ... Kino v Bojanově (1941 – 1955) – I. část

„Místní školní rada zakoupila asi v r. 1941 promítací filmový aparát – nezvukový. Příspěním obce částkou asi 6000,- K (tj. protektorátních korun) zakoupen k tomuto stroji i aparát na zvuk. Promítání zahájeno obrazem ze života od J. Š. Baara: Jan Cimbura.“ Zaslouhou této krátké zprávy paní Svobodové v Pamětní knize městyse Bojanova se dozvídáme o počátku existence kina v Bojanově, jehož tradici již pátým rokem oprašuje pan Vojtěch Sadílek.

Důvod, proč je u roku 1941 uvedeno váhavé *asi*, je prostý, za války bylo německými úřady psaní obecních kronik zakázáno. Záleželo pak na místních kronikářích, zda a v jaké míře si psali poznámky do šuplíku, aby byly po válce přepsány. Pan Tlapák si vedl během války poměrně podrobné zápisky, v záznamech z roku 1941 však není o kinu ani zmínka. Až v roce 1943 si bojanovský kronikář poznamenal výše uvedenou událost. Na rozdíl od dcery, jež jeho poznámky po skončení války přepsala, byl sdílnější a připsal zde, že Jan Cimbura *„prvně byl promítán v sobotu 29. května tohoto roku (rozuměj 1941) a po třikrát v neděli dne 30. května. ... Obvykle se promítá v neděli a v sobotu. Promítáno bylo v začátcích v host. U Sedláků‘. V měsíci prosinci byl biograf přestěhován do tělocvičny ve školní budově.“*

Po 2. světové válce, konkrétně 21. srpna 1946, převzala kino tzv. Kinofikace. Tehdy bojanovské bio patřilo mezi 1642 stálých československých kin. Výše pronájmu tělocvičny a příslušné místnosti činila 3000 Kčs (zřejmě za rok), v případě pasivity návštěvníků se nájemné snižovalo na 2000 Kčs. Paní Svobodová k tomu uvedla: *„Pro malou návštěvu neprosperuje kino tak, jak by bylo žádoucí. Dluh na kinu vážnoucí činí 20 000 Kčs.“*

O rok později byl zakoupen nový promítací stroj a velké plátno. Na různé investice, spojené se zdokonalováním promítacího sálu, půjčila obec bezúročně 10 000 Kčs. Na konci roku dosahoval dluh výše 8 785 Kčs.

V roce 1949 mohli Bojanovští i přespolní zhlédnout přes padesát filmů, přesto se kinu stále nedařilo vybědnout z dluhové bažiny. *„Schodek 10 000,- převeden bude do r. 1950.“* Lépe však nebylo, schodek narostl o další 3 000 Kčs. Ač kino nabídlo 52 filmy ve 104 sobotních a nedělních představeních, diváci se moc nehrnuli. Nechci hodnotit výběr, už patřím ke generaci, která zná ze sovětských filmů víceméně jen Mrazíka, ale když se dočtu, že 2/3 produkce tvořily ruské filmy a jen 1/3 české a ostatní, mám pro pasivitu diváků celkem pochopení. Po roce 1948 panovala velmi tvrdá cenzura na filmy, a tak se promítaly vesměs filmy budovatelské. Americké v žádném případě. Ono možná bohatě stačí odcitovat jeden jediný odstavec z Výroční zprávy o čsl. filmovnictví za rok 1950 a vše je tak nějak srozumitelnější... a „střípky“ rázem neskonale nudnější. *„Je třeba vybudovat technickou*

základnu naší kinematografie a zdokonalit naše výrobní prostředky i způsoby práce tak, aby filmová technika skutečně aktivně spolutvořila ideové filmy, bojující za mír a socialismus. Je třeba splnit ve výrobním plánu technických zařízení i potřeb požadavky kinematografie naší i lidovědemokratických států a osvobodit se od jakékoli závislosti na státech západních.“ Škoda, že české filmy nehrály prim, neboť právě ve čtyřicátém devátém byla natočena celá řada filmů, jež se ještě dnes reprízuji - např. Pytláková schovanka, Divá Bára či Rodinné trampoty oficiála Tříšky. V USA vznikl v témže roce seriál Batman a Robin. (Jen tak pro zajímavost.)

Stýskání pokračuje dál. „Kino vykazuje opět schodek, návštěvy jsou velmi slabé, zájem občanstva přes veškerou propagaci je nepatrný.“ Do prvního televizního vysílání schází něco málo přes rok...

Velké změny čekaly kino v roce 1952. Prvního listopadu ho převzal ze správy MNV Bojanov Československý státní film. Řízeno bylo krajskou správou Čsl. filmu v Pardubicích. „*Od této doby byly kinu zasílány filmy rovněž z krajské půjčovny filmů v Pardubicích. Návštěvnost až dosud velmi slabá, takže způsobila 2 x finanční vyrovnání, se okamžitě zlepšila, poněvadž byly dodávány mnohem hodnotnější filmy, než tomu bylo v době, kdy kino bylo ve správě MNV a filmy byly zasílány z Prahy. Plánem bylo určeno 5 představení za měsíc. Obvykle jsou to: 2 filmy sovětské, 2 české a 1 buď maďarský, německý nebo podobně. Dosavadní promítací stroj Debrie 16 mm vyměněn státním filmem za Meopton I – 16 mm, jehož světelnost i zvuk je velmi dobrý. Seběmenší závady na požádání ihned opraví krajský technik. Z toho je patrné, že stát se opravdu vzorně stará, aby každý návštěvník byl v kinu spokojen.*“

Po dvou letech se bojanovské kino vrátilo do rukou staronového správce – MNV Bojanov. Biografu to nikterak neublížilo. Pokud uvěříme zápiskům kroniky bezvýhradně, pak přijmeme bez mrknutí oka informaci, že se lidé naučili do bijáku chodit a kino díky tomu prosperovalo. V roce 1955 se dokonce rozšířil počet představení. „*V letošním roce konalo zdejší kino 96 filmových představení, většinou hodnotných, navštívilo je 10 556 osob a celková tržba činila 19 575 Kčs.*“ Počítám-li dobře, na jedno filmové představení přišlo zhruba 110 návštěvníků, kteří zaplatili v průměru necelé 2 koruny za lístek. Nabídnout mi dneska lístek na dobrou českou komedii za 2 kačky, utrhnu Vám ruce... Kino sloužilo i žákům místní školy – v současné době jim pouštíme výukové filmy v televizi či pomocí interaktivní tabule, tenkrát si na ně zašli do tělocvičny do kina. A taky to šlo☺.

Přeji Vám krásný adventní čas, poklidné vánoční svátky a bezproblémový rok 2018.

A pokud vyrazíte do kina (třeba bojanovského, což doporučuji), dobře se bavte.

Lenka Simonová